

HAVA SEYRÜSEFER HİZMET SAĞLAYICILARININ SERTİFİKALANDIRILMALARINA İLİŞKİN YÖNETMELİK (SHY-SEYRÜSEFER)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 –(1) Bu Yönetmeliğin amacı, Türk hava sahasında ve hava alanlarında hava trafiğinin emniyetli, verimli, düzenli ve hızlı akışını sağlamak üzere hizmet veren sivil Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşların uyması gereken temel hükümleri, sertifikasyonu ve denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik 1 inci maddede belirtilen hizmetlerin gerçekleştirilmesinde taraf olan;

- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
  - Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca veya ilgili mevzuat uyarınca ATS, AIS ve CNS hizmeti sağlama yetkisi verilmiş kurum ve kuruluşları,
- kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik;

a) **(Değişik:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)** 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 95 inci ve 148 inci maddeleri ile 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 437 nci maddesine dayanılarak,

b) Hava seyrüsefer hizmetlerinin sağlanması için ortak gerekliliklere ilişkin 17/10/2011 tarihli ve 1035/2011 sayılı Avrupa Komisyonu Tüzüğüne paralel olarak, hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- AIS: Havacılık bilgi hizmetlerini,
  - ATM: Hava trafik yönetimini,
  - ATS: Hava trafik hizmetlerini,
  - Bakan: Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanını,
  - CEN: Avrupa Standartlar Komitesini,
  - CNS: Haberleşme, seyrüsefer ve gözetimi,
  - Doküman 8973: ICAO’nun havacılık güvenlik mantüelini,
  - ECAC: Avrupa Sivil Havacılık Konferansını,
  - ECAC Doküman 30: Sivil Havacılık Güvenliği konusundaki ECAC Dokümanını,
  - ESARR: EUROCONTROL Emniyet Düzenleyici Gereksinimlerini,
  - EUROCONTROL: Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatını,
  - EYS: Emniyet Yönetim Sistemini,
  - Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
  - GYS: Güvenlik Yönetim Sistemini,
  - Hava Seyrüsefer Hizmetleri: Hava araçlarının hava sahasında emniyetli ve güvenli hareketini teminen verilen CNS, ATS ve AIS gibi hizmetlerin tümünü,
  - m) Hava seyrüsefer hizmet sağlama sertifikası: Bu Yönetmelikte istenen koşulları sağlayan bir hizmet sağlayıcı için bu Yönetmeliğin EK-2 bölümünde bulunan ve Genel Müdürlük tarafından onaylanarak hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı kuruluşa verilen belgeyi,
  - n) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş: Hizmet verdikleri havaalanı veya ünite ile sınırlı olmak üzere, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca veya ilgili mevzuat uyarınca AIS ve/veya ATS ve/veya CNS hizmeti sağlama yetkisi verilmiş kurum ve kuruluşları,
  - o) ISO: Uluslararası Standartlar Organizasyonunu,
  - ö) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,
  - p) KYS: Kalite Yönetim Sistemini,
  - r) Olay: Kaza ile sonuçlanmayan, ancak uçuş emniyetini etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan, hava aracı ve kullanılmakta olan hava seyrüsefer sisteminde yaşanan bir kesinti, eksiklik veya bozukluk ile hava aracının operasyonu ve hava trafik yönetim hizmetlerinin sağlanması ile ilgili tüm olayları ve olağandışı durumları,
  - s) TSE: Türk Standardları Enstitüsünü,
- ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte belirtilmeyen tanımlar için ülkemizin üyesi bulunduğu ICAO tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen tanımlar geçerlidir.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Hizmet sağlama

MADDE 5 –(1) Ülkemizde hava seyrüsefer hizmetleri, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve **(Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer)** 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 31 inci bölümünde belirlenen esaslar ile ICAO ve Eurocontrol tarafından belirlenip Genel Müdürlük tarafından kabul edilen standartlara uygun olarak ve Genel Müdürlük tarafından verilecek Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası kapsamında yürütülür.

Asgari gereklilikler

MADDE 6 –(1) Hava seyrüsefer hizmetlerinin sağlanmasında ve sertifikalandırılması işlemlerinde, 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla onaylanan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesi gereğince kurulan ICAO tarafından yayımlanan Eklerin ve bu eklere ilişkin olarak yayımlanan dokümanların son şeklinde belirlenen standart ve tavsiyeler, ECAC tarafından yayımlanan Doküman 30’da belirtilen standartlar ve Eurocontrol tarafından yayımlanan ESARR’lara uyumlu olarak hazırlanan ulusal mevzuat hükümlerince belirlenen kriterler dikkate alınır.

Hava seyrüsefer hizmet sağlama sertifikası gerekliliği

MADDE 7 – (1) Türkiye uçuş bilgi bölgeleri dâhilinde hava seyrüsefer hizmeti sağlayan AIS, ATS ve CNS Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı

Kuruluşlar sağlamakta oldukları hizmetler kapsamındaki yeterliliklerinin teyidi amacıyla bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde Genel Müdürlük tarafından Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası ile belgelendirilirler.

Hava seyrüsefer hizmet sağlama sertifikasının verilmesi

MADDE 8 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, bu Yönetmeliğin dördüncü bölümünde yer alan Genel Hükümleri içerir şartları sağladıkları takdirde yapacakları başvuru üzerine Genel Müdürlük tarafından Ek 2’de yer alan sertifika ile sertifikalandırılır.

(2) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası almak üzere başvuru yapacak olan Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş aşağıdaki ortak gereklilikleri sağlamalıdır:

- Teknik ve Operasyonel yeterlilik ve uygunluğu.
- Kalite ve Emniyet yönetimi için sistemler ve süreçler.
- Raporlama sistemi.
- Finansal güç.
- Yeterli personel planlamasını içeren insan kaynakları.
- Güvenlik.

(3) Ortak gereklilikleri sağlamış olan Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcıları, bu Yönetmeliğin Ek 1’inde yer alan Hizmet Sağlama Sertifikası Başvuru Formunu doldurarak Genel Müdürlüğe başvuru yapar.

(4) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, sağlamış olduğu hizmetlerin çeşitliliğine ve işletme büyüklüğüne göre beher havaalanı için veya tüm birimleri için toplu olarak sertifikasyon talebinde bulunabilir.

(5) Birden fazla havaalanında faaliyet gösteren Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş tarafından ikinci fıkra kapsamında tesis edilen sistemin bütünsel bir yaklaşım izlemesi, meydan bazlı başvuru yapılmasına engel teşkil etmez.

(6) Başvuru yapıldıktan sonra, Genel Müdürlük tarafından yapılacak olan denetimler ile hizmet sağlayıcının bu Yönetmelik hükümlerine uyum durumu teyit edilir. Uygun bulunması durumunda Bakan tarafından Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası onaylanır.

Sertifikasyon için gereklilikler

MADDE 9 –(1) ATS, AIS ve CNS Hizmeti sağlayıcıların Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası alabilmeleri için bu Yönetmeliğin dördüncü bölümünde belirtilen Genel Hükümleri içerir şartları karşılamaları gerekmektedir.

(2) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşlarının hizmet verdikleri alana göre uymak zorunda oldukları özel gereklilikler Genel Müdürlük tarafından belirlenerek yazılı olarak bildirilir ve elektronik ortamda Genel Müdürlük resmi internet sayfasında ilan edilir.

(3) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası alacak Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşun da, Eurocontrol tarafından yayınlanan ESARR 1, 2, 3, 4, 5 ve 6’ya uyum amacıyla yayımlanan ulusal mevzuat hükümlerine riayet etmesi hükmü aranır.

(4) 11 inci madde ile getirilen muafiyetler hariç olmak üzere Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikasının yayımı itibarı ile Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşlar tarafından Yönetmelik hükümlerine tam uyum sağlanması gerekmektedir.

Değişikliklerin bildirilmesi

MADDE 10 – (1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş; Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikasının verilmesi sonrasında birimlerin bünyesinde kurulması muhtemel yeni sistemler, mevcut sistemlere getirilecek olan önemli değişiklikler ve uygulanan operasyonel ve teknik kurallarda yapılacak değişiklikler hususunda 27/4/2011 tarihli ve 27917 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hava Trafik Yönetiminde Emniyet Gözetimi Hakkında Yönetmeliği (SHY-GÖZETİM)’n 10 uncu maddesindeki gerekliliklere göre Genel Müdürlüğe başvuruda bulunur.

Muafiyetler

MADDE 11 –(1) Sertifikasyon sürecinde Genel Müdürlük bazı hükümler için muafiyetler tanıyabilir. Böyle bir durumda, tanınan muafiyetler Genel Müdürlük tarafından uygun görülmesi durumunda ülkemizin üyesi olduğu uluslararası teşkilatlara raporlanabilir.

(2) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşların hizmet verdikleri alana göre özel gereklilikleri karşılamaları hususunda bu Yönetmelik içerisinde yer alanlar dışında herhangi bir muafiyet tanınmaz.

Hava seyrüsefer hizmet sağlama sertifikası taleplerini değerlendirme komisyonu

MADDE 12 – (1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası talepleri, bu iş için Genel Müdürün teklifi ve Bakanın onayı ile Genel Müdürlük personelinin beş asil ve iki yedek üyeden oluşturulan değerlendirme komisyonunca incelenir.

(2) Genel Müdür ve Hava Seyrüsefer Daire Başkanı komisyonun asil üyesidir. Diğer üç üye ile yedek üyeler Genel Müdür Yardımcıları, Daire Başkanları ve I. Hukuk Müşaviri arasından Genel Müdür tarafından seçilir. Genel Müdür Komisyonun başkanıdır.

(3) Genel Müdürün olmadığı veya Genel Müdürün gerekli gördüğü hallerde Genel Müdür Yardımcılarından birisi veya Hava Seyrüsefer Daire Başkanı komisyona başkanlık eder.

(4) Komisyonun görev süresi bir yıldır. Komisyona seçilen üye, yeniden seçilebilir.

(5) Komisyon üyelerinden birinin herhangi bir sebeple görevinden ayrılması halinde ayrılan üyenin yerine, kalan süreyi tamamlamak üzere ilk sırada yer alan yedek üye komisyon üyesi olarak görev alır.

(6) Asil üyelerden birinin veya birden fazlasının bulunmaması halinde yedek üyeler, bulunmayan asil üyelerin yerini liste onay sırasına göre alırlar.

(7) Komisyona ilgili kurum ve kuruluşlardan görüş almak üzere oy hakkı olmaksızın temsilciler çağrılabilir.

(8) Komisyon kararları oy çokluğu esasına göre alınır; her üyenin bir oy hakkı vardır; çekimser oy kullanamaz.

(9) Komisyon, Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası taleplerini, ilgili ulusal ve uluslararası mevzuatta belirtilen standartların sağlanıp sağlanmadığını tespit etmek amacıyla yerinde yapacağı denetimi müteakip en geç 60 gün içerisinde değerlendirir.

(10) Komisyon tarafından yapılan değerlendirme sonunda talebi uygun görülürse, Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası Bakan onayı ile verilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluklar ve Uyumun Gözetimi

Sorumluluklar

MADDE 13 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, faaliyetlerini 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu(**Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**) 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 31 inci bölümü ve bu Yönetmelik ile ICAO, ECAC ve Eurocontrol tarafından belirlenen uluslararası standartlarda yürütmek üzere her türlü tedbiri almak hususunda Genel Müdürlüğe karşı sorumludur.

(2) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, hizmetlerinin uluslararası standartlarda yürütülmesini teminen her türlü tedbiri alır ve aldırır.

(3) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, hizmetlerinin uluslararası standartlarda yürütülmesi için gerekli operasyon el kitabını ve işletme talimatlarını yayımlamak zorundadır.

(4) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş dördüncü bölümünde belirtilen genel hükümleri içerir şartları sağlaması zorunludur.

(5) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşun bir iç denetim mekanizması oluşturması ve bu mekanizmanın işleyişine dair prosedürü Genel Müdürlük onayına sunması zorunludur.

Uyumun gözetimi

MADDE 14 –(1) Genel Müdürlük, Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı ulusal ve uluslararası mevzuatta yer alan düzenlemelere riayet ettiğini gözetir. Bu amaçla, hizmet sağlayıcının eğitim ve merkez yapılanmaları da dâhil olmak üzere tüm üniteleri Genel Müdürlük veya yetkilendirdiği kurum/kuruluş tarafından haberli veya habersiz denetlenir.

(2) Bir Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşun ilgili birimine, birinci fıkraya uyarınca Genel Müdürlük tarafından yapılan denetimler arasındaki süre en fazla 2 takvim yılını geçmez.

(3) Genel Müdürlük, uygun görmesi durumunda sertifikalandırdığı Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşun uyum durumunu takip etmek amacıyla bu kuruluştan raporlar isteyebilir.

(4) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı kuruluş, Genel Müdürlük veya yetkilendirdiği kurum/kuruluş tarafından gerçekleştiren haberli ya da habersiz denetlemeleri kolaylaştıracak tedbirleri alır.

(5) Genel Müdürlük aşağıdaki işleri yerine getirme yetkisine sahip olacaktır:

a) Hava seyrüsefer hizmetlerinin sağlanmasına ilişkin kayıtları, verileri, prosedürleri ve diğer materyali incelemek.

b) Söz konusu kayıtlardan, verilerden, prosedürlerden ve diğer materyallerden kopyalar veya suretler almak.

c) Denetleme sırasında sözlü açıklama istemek.

ç) İlgili tesislere girmek ve vasıtaları kullanmak.

(6) Yapılan denetimlerde, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile (**Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**)4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve bu kanunlara ilişkin olarak yayımlanan yönetmelikler ile ICAO, ECAC ve Eurocontrol tarafından belirlenen uluslararası standartlar kapsamında tespit edilen aykırılıklar, Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşun sertifikasyonunu etkiler nitelikte olması durumunda, eksikliğin söz konusu olduğu faaliyet ve buna bağlı tüm faaliyetlerin devamı hususu 12 inci maddede belirtilen değerlendirme komisyonunca değerlendirilir.

(7) Yapılan denetimlerde, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ile (**Değişik ibare:RG-15/1/2019-30656 Mükerrer**)4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve bu kanunlara ilişkin olarak yayımlanan yönetmelikler ile ICAO, ECAC ve Eurocontrol tarafından belirlenen uluslararası standartlar kapsamında tespit edilen aykırılıklar, kusur ve eksiklikler 12 nci maddede belirtilen değerlendirme komisyonunun incelemesine gerek görülmemesi halinde, hizmet sağlayıcıya yazılı olarak bildirilir ve bu eksikliklerin giderilmesi için yeterli bir süre verilerek bu eksikliklerin giderilmesi istenir. Hizmet sağlayıcı, verilen bu süre içinde eksiklikleri gidererek Genel Müdürlüğe bilgi vermek zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hava Seyrüsefer Hizmetleri İçin Genel Hükümler

Teknik ve operasyonel yeterlilik

MADDE 15 – (1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, sorumlulukları altındaki hizmetlerin emniyetli, güvenli, verimli ve sürdürülebilir bir şekilde yerine getirilebilmesi amacıyla yeterli teknik ve işlevsel kapasite ve uzmanlığa sahip olmalıdır.

(2) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, sağlanan hizmetin devamlılığını, etkinliğini ve emniyetini destekleyen bir organizasyon yapısı oluşturmalıdır. Organizasyonun yapısı;

a) Atanmış yönetici personel ve özellikle emniyet, güvenlik, kalite, finans ve insan kaynakları konusundaki yönetici personelin yetkilerini, görev ve sorumluluklarını,

b) Organizasyonun süreçleri ve farklı birimleri arasındaki raporlama hattını ve ilişkisini, tanımlamalıdır.

(3) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş en az beş yıllık periyodu kapsayacak iş planı hazırlamalıdır. Bu iş planı;

a) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşun tüm hedef ve amaçlarını ve altyapı sistemleri ve diğer sistemlerin gelişimi ile ilgili uzun vadeli planları ve bunların başarılması ile ilgili stratejisini,

b) Maliyet etkinliği, emniyet ve hizmet seviyesi ve kalite açısından uygun performans hedeflerini, içermelidir.

(4) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş gelecek yıldaki iş planının özelliklerini ve meydana gelebilecek değişiklikleri içeren yıllık bir plan hazırlamalıdır. Hazırlanacak yıllık plan, finansal anlaşmalarda olduğu gibi tahmin edilen uçuş gecikmeleri, emniyet ve kapasitenin seviyeleri ve verilen hizmetin kalite ve seviyesini ayrıca;

a) Hizmetin kalitesinin ve seviyesinin geliştirilmesine nasıl katkıda bulunulacağına dair beyanat ve yeni altyapı ve diğer gelişimlerin gerçekleştirilmesi hakkında bilgileri,

b) Hizmet kalitesi ve seviyesinin gerekçeli şekilde değerlendirilebilmesi amacıyla performans göstergeleri,

c) Hizmet sağlayıcının kısa dönemli finansal durum beklentisi, iş planındaki etkileri ya da herhangi bir değişiklik durumunun olası etkileri gibi konuları

kapsamalıdır.

Emniyet yönetimi

MADDE 16 – (1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası alacak olan Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, sağladıkları hizmetlerin emniyet seviyelerini yönetmek amacıyla bir Emniyet Yönetim Sistemi (EYS) kurmalıdır.

(2) Hava seyrüsefer hizmeti sağlayıcı Kuruluş, verilen hizmetlerin emniyetini doğrudan etkileyebilecek tüm paydaşlarla resmi iletişim kurmalıdır.

(3) EYS'de tüm emniyet risklerinin tanımlanmış, değerlendirilmiş ve başarılı bir şekilde azaltılmış olduğundan emin olunmalıdır.

Kalite yönetimi

MADDE 17 – (1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası alacak olan Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşu, TSE, ISO veya CE standartlarında bir kalite yönetim sistemi oluşturması, hizmet sağlama sürecinde bunu muhafaza etmesi ve sertifika işlemlerini tamamlayabilmesi için bunu Genel Müdürlüğe belgelemesi gereklidir.

Operasyonel ve teknik el kitapları

MADDE 18 –(1) Hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı Kuruluş, operasyonel ve teknik personelin kullanımı ve bu personele rehberlik amacıyla hizmetlerin sağlanmasına ilişkin operasyonel ve teknik el kitaplarını hazırlar, dağıtımını yapar ve güncelliğini sağlar.

(2) Operasyonel ve teknik el kitapları, talimatları, operasyonel ve teknik personelin görevini yerine getirmesi için gerekli olan bilgileri içerir.

(3) Operasyonel ve teknik el kitabı ilgili personeller için erişilebilir olmalıdır.

(4) Sağlayıcı Kuruluş ek kitabında yapılan değişiklikleri ilgili personele bilgi verecek bir sisteme sahip olmalıdır.

(5) Hava seyrüsefer hizmet sağlayıcı Kuruluş tarafından yayımlanan veya revize edilen el kitaplarının bir sureti Genel Müdürlüğe gönderilir.

Güvenlik

MADDE 19 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası alacak olan Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, sağlanan hizmetlere ilişkin personel, tesis ve operasyonel verilere izinsiz müdahaleleri engellemek üzere bir güvenlik yönetim sistemi oluşturmalıdır.

(2) Birinci fıkraya uyarınca tesis edilecek Güvenlik Yönetim Sistemi (GYS); güvenlik risk değerlendirmesi ve azaltması, güvenlik izleme, geliştirme, gözden geçirme ve edinilen tecrübenin paylaşımına ilişkin usulleri tanımlamalıdır.

(3) GYS, güvenlik ihlallerinin tespit edilmesi ve ilgili personeli uygun güvenlik ikazları ile harekete geçirecek yöntemleri tanımlamalıdır.

(4) GYS, güvenlik ihlallerinin etkilerini değerlendirerek ihlallerin tekrarını önlemek üzere düzeltici eylemler belirleyecek bir sistem kurmalıdır.

(5) GYS ve ilgili güvenlik önlemleri, ICAO EK-17 ile Doküman 8973, ECAC Doküman 30 ve Millî Sivil Havacılık Güvenlik Programında sıralanmış şekilde belirtilen standartlarda alınmalıdır.

İnsan kaynakları

MADDE 20 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası alacak olan Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, sağlanan hizmetlerin emniyetli, verimli ve sürdürülebilir bir şekilde ifasını teminen uygun nitelikte personel istihdam etmekten ve personel istihdamı ile eğitimine ilişkin politikalar belirlemekten sorumludur.

Finansal güç

MADDE 21 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş sermaye yatırım maliyetleri, operasyonun sabit ve değişken maliyetleri gibi finansal zorunlulukları karşılayabilmelidir ve bunun için uygun bir maliyet hesaplama sistemi kullanmalıdır.

(2) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş birinci fıkrada geçen gereklilikleri bağımsız denetlemeler sırasında ispat etmek zorundadır.

(3) Kamu kurum ve kuruluşlarının Sayıştay, Türkiye Büyük Millet Meclisi KİT Komisyonu ve benzeri kurumlar tarafından tabii oldukları denetimler, Genel Müdürlüğün uygun görüşü üzerine, birinci fıkrada geçen gereklilikleri karşılamada uygun bir araç olarak kabul edilebilir.

Acil durum planı

MADDE 22 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş sertifikasyon sürecinin tamamlanmasından itibaren en geç bir yıl içerisinde, hizmetin kesilmesi, hizmetin geç veya gereği gibi işlemediği durumlara karşı bir acil durum planına sahip olmalıdır.

Emniyet olayları

MADDE 23 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, hizmetin sağlanması esnasında karşılaşılan emniyet olaylarının takibi ve raporlanmasına ilişkin bir sistem kurmak ve karşılaşılan olayları 30/1/2007 tarihli ve 26419 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hava Trafik Yönetim Hizmetleri ile Bağlantılı Emniyet Olaylarının Rapor Edilmesi ve Değerlendirilmesine Dair Yönetmelik (SHY 65-02) uyarınca raporlanmalarını sağlanmasından sorumludur.

(2) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş birinci fıkraya uyarınca yapılacak raporlamanın etkinliğini ve verimliliğini garanti altına almak üzere ilgili tüm personele gerekli eğitimleri sağlamalı ve personeli bilgilendirmelidir.

Raporlama

MADDE 24 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası sahibi Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş; yürütmekte olduğu faaliyetlere ilişkin Genel Müdürlüğe yıllık raporlar sunar.

(2) Birinci fıkraya uyarınca sunulan raporlar; sağlanmakta olunan hizmetlerin kalite, emniyet ve performans seviyelerine ilişkin bir değerlendirmeyi, operasyon ve altyapıya ilişkin gelişmeleri, iş planı ile yıllık plan arasındaki paralellik ve karşılaştırılmasını, hedeflerden sapmaların nedenlerini, finansal sonuçları, operasyon ve altyapıya ilişkin gelişmeleri ve insan kaynakları politikasına ilişkin bilgiyi içermelidir.

(3) İlk rapor sunumundan itibaren en fazla 1 yıl sonra bir sonraki rapor sunulmalıdır.

(4) Yıllık raporlar en fazla 1 yıl sonra sunulmalıdır.

Yangınla mücadele

MADDE 25 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş, sunulan hizmetin sürekliliğini teminen ICAO Ek-14 ve bu Ek’e ilişkin olarak yayımlanan dokümanların son şeklinde istenen standartlarına uygun olarak gerekli tesis, ekipman, personel ve bunlara ilişkin yangınla mücadele prosedürlerinin mevcudiyetini ve işlerliğini sağlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte öngörülen düzenlemeler

MADDE 26 –(1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşun, Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlama Sertifikası alınmasını teminen gerekli hazırlıkları tamamlayarak bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde Genel Müdürlüğe başvuru yapması gerekmektedir.

Teknik düzenlemeler

MADDE 27 –(1) Bu Yönetmelikte yer almayan veya istisnai özellik arz eden teknik konular ile bu Yönetmelikte belirtilen konularda ICAO, Eurocontrol veya Avrupa Komisyonu tarafından yapılan değişikliklere ilişkin düzenlemeler Genel Müdürlük tarafından yapılır.

El Kitabı

MADDE 28 – (1) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluş Ek-3’te yer alan başlıklara göre bir el kitabı hazırlar.

Yaptırımlar

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen hususlara uymayan Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kuruluşları hakkında 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununun 143 üncü maddesine göre işlem yapılır.

Yürürlük

MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

[Yönetmeliğin eklerini görmek için tıklayınız](#)